

Bài 28 TRUYỀN THỐNG YÊU NƯỚC CỦA DÂN TỘC VIỆT NAM
THỜI PHONG KIẾN
(1 tiết)

I - MỤC TIÊU BÀI HỌC

1. Về kiến thức

Giúp HS ghi nhớ :

- Dân tộc Việt Nam trong các thế kỉ trước năm 1858 đã để lại cho đời sau một truyền thống yêu nước quý giá và rất đáng tự hào.

- Truyền thống yêu nước là sự kết tinh của hàng loạt nhân tố, sự kiện đã diễn ra trong một thời kì lịch sử lâu dài.
- Trong hoàn cảnh của chế độ phong kiến và do tác động của tiến trình lịch sử dân tộc với những nét riêng biệt, yếu tố chống ngoại xâm, bảo vệ độc lập của Tổ quốc trở thành nét đặc trưng của truyền thống yêu nước Việt Nam thời phong kiến.

2. Về tư tưởng, tình cảm

- Bồi dưỡng lòng yêu nước và ý thức dân tộc, lòng biết ơn đối với các anh hùng dân tộc.
- Bồi dưỡng ý thức phát huy lòng yêu nước trong sự nghiệp xây dựng đất nước, nâng cao đời sống của nhân dân.

3. Về kĩ năng

Rèn luyện kĩ năng phân tích, liên hệ.

II - NHỮNG ĐIỀU CẦN LUU Ý

1. Về nội dung

Mỗi con người sinh ra không phải có ngay được lòng yêu nước như một cái gì đó có tính bẩm sinh, dù do xã hội đưa lại. Lòng yêu nước là sản phẩm của một quá trình mở rộng và phát triển các mối quan hệ giữa người và người, giữa con người và cộng đồng xã hội do họ tạo nên, của những tình cảm, tư tưởng này sinh và phát triển trong các mối quan hệ đó. Lòng yêu nước Việt Nam đã hình thành như vậy và được tôi luyện, thử thách qua hàng loạt cuộc đấu tranh quyết liệt, sống còn để trở thành một truyền thống tốt đẹp và quý báu nhất của dân tộc.

Khác với các dân tộc khác ở khu vực hay trên thế giới, trong quá trình tồn tại của mình từ thế kỉ X cho đến giữa thế kỉ XIX, truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam phải trải qua hàng loạt thử thách lớn lao và chính nhờ ý chí, quyết tâm, nó không những không suy giảm mà còn được phát huy, tô điểm thêm để trở nên ngày càng cao quý, tươi đẹp, trong sáng. Trong hàng loạt thử thách đó, các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm, bảo vệ Tổ quốc thực sự là nhân tố có ý nghĩa cốt lõi, xuyên suốt, tạo nên nét đặc trưng của truyền thống yêu nước Việt Nam thời phong kiến.

2. Về phương pháp

Có hai phần :

- Phần lý luận, GV nên giảng cho HS hiểu – có thể dẫn một số câu của một nhà văn hay danh nhân nào đó để minh họa.
- Phần thực tế, GV có thể đặt câu hỏi cho HS phát biểu.
- Tổng hợp, đánh giá.

III - THIẾT BỊ, TÀI LIỆU DẠY – HỌC

Một số đoạn trích trong các tác phẩm hay phát biểu của các danh nhân.

IV - GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY – HỌC

1. Giới thiệu bài học

- Có thể theo mở đầu của SGK.
- Có thể nói sơ qua, trải qua một quá trình dựng nước và giữ nước lâu dài, tổ tiên chúng ta đã để lại cho các thế hệ kế tiếp hàng loạt truyền thống tốt đẹp, trong đó cao quý và tươi đẹp nhất là truyền thống yêu nước.

2. Tổ chức các hoạt động dạy và học

Mục 1. Sự hình thành của truyền thống yêu nước Việt Nam

GV dẫn dắt nhận thức của HS qua trao đổi các vấn đề :

- Bước đầu nảy sinh và phát triển của tình cảm yêu thương gắn bó giữa người và người, giữa người và cộng đồng. Có thể so sánh với bầy động vật.
- Hình thành bước đầu với sự ra đời của quốc gia.
- Trải qua quá trình đấu tranh chống ngoại xâm để giữ nước, đặc biệt là thời Bắc thuộc. Có thể đặt câu hỏi cho HS nhắc lại tinh thần chiến đấu bất khuất của tổ tiên chúng ta thời kì này.
- Qua các huyền thoại (bắt nguồn từ cuộc sống lao động và chiến đấu) → giáo dục lòng tự tôn dân tộc → hình thành lòng yêu nước.

Lấy sự kiện trong SGK để minh họa và sơ kết.

Mục 2. Phát triển và tái luyện truyền thống yêu nước trong các thế kỉ phong kiến độc lập

Có thể thừa nhận những điểm hạn chế của chế độ phong kiến, nhưng điều đó không có nghĩa là nó đã kìm hãm hay làm thui chột lòng yêu nước. Vì sao ? Có thể đặt câu hỏi cho HS suy nghĩ, phát biểu.

Nêu 2 ý cơ bản, muốn giữ vững nền độc lập phải xây dựng cho mình một đất nước phát triển toàn diện, tự chủ, có nền tảng văn hoá vững chắc và phải chiến đấu anh dũng khi xảy ra các cuộc xâm lược của ngoại bang.

Truyền thống yêu nước được duy trì, kế tục và phát huy về mọi mặt. Có thể đặt câu hỏi cho HS suy nghĩ về ý nghĩa các câu nói của Lý Thường Kiệt, Trần Hưng Đạo, Nguyễn Trãi, Quang Trung v.v...

Câu hỏi trong SGK làm rõ thêm về nội dung của lòng yêu nước.

Mục 3. Nét đặc trưng của truyền thống yêu nước Việt Nam thời phong kiến

GV có thể giảng theo SGK hoặc cho HS nhắc lại các cuộc kháng chiến và sự xuất hiện của hàng loạt anh hùng dân tộc. Trong kháng chiến, giai cấp thống trị và nhân dân đã làm gì để có đủ sức chống lại những kẻ thù hung bạo ? Có thể đặt câu hỏi và phân tích giúp HS hiểu được nét đặc trưng của truyền thống yêu nước Việt Nam thời phong kiến là đoàn kết, bất khuất, không chịu làm nô lệ, quyết tâm xả thân, hi sinh tất cả vì độc lập, tự do của đất nước, dân tộc.

Kết luận về đặc trưng của truyền thống yêu nước Việt Nam thời phong kiến và yêu cầu phát huy nó trong sự nghiệp xây dựng đất nước hiện nay.

3. Sơ kết bài

Dân tộc ta thời phong kiến đã để lại nhiều truyền thống tốt đẹp, trong đó truyền thống yêu nước là quý báu nhất, tươi đẹp nhất. Có thể xem đó cũng là hạt nhân của đạo lí làm người Việt Nam.